

MARHAHÚS

Világ- és európai piaci tendenciák

Az USDA (2020b) szerint a marhahús globális termelése 60,4 millió tonna volt 2020-ban, 2 százalékkal csökkent az előző évihez képest. Az Amerikai Egyesült Államokban stagnált (12,4 millió tonna), Brazíliában 1 százalékkal (10,1 millió tonnára), Indiában 14,5 százalékkal (3,7 millió tonnára), Ausztráliában 5,5 százalékkal (2,1 millió tonnára) mérséklődött, ugyanakkor Kínában 1,6 százalékkal (6,8 millió tonnára), Argentínában 1,8 százalékkal (3,2 millió tonnára), Mexikóban 3 százalékkal (2,1 millió tonnára) nőtt a kibocsátás. Az EC (2020c, d) szerint az unió marha- és borjúhústermelése 1,4 százalékkal csökkent, 6,9 millió tonna volt 2020-ban.

-2%

Csökkent
a globális marhahús-
termelés 2020-ban

A világ marha- és borjúhúsexportja 4 százalékkal mérséklődött 2020-ban az előző évihez képest. Brazília marhahúskivitele 10 százalékkal 2,55 millió tonnára, Argentínáé 6 százalékkal 810 ezer tonnára nőtt, ugyanakkor Ausztrália exportja 18 százalékkal 1,4 millió tonnára, az USA-é 4,3 százalékkal 1,3 millió tonnára és Indiáé 30 százalékkal 1 millió tonnára csökkent (USDA, 2020b). Az unió marhahúskivitele 1 százalékkal 582 ezer tonnára emelkedett, míg marhahúsfogyasztása 2 százalékkal csökkent (EC, 2020c).

A globális marhahúsimport egy év alatt 3,6 százalékkal emelkedve 9,1 millió tonnát tett ki 2020-ban. A két legnagyobb importőr Kína és az USA volt: Kína beszállítása 26 százalékkal 2,75 millió tonnára, az Egyesült Államoké pedig 12 százalékkal 1,56 millió tonnára bővült (USDA, 2020b). A közösség az egy évvel korábbinál 10 százalékkal kevesebb, 348 ezer tonna marhahúst importált 2020-ban. A marhahús több mint háromnegyede Brazíliából, Argentínából és Uruguayból származott (EC, 2020d).

Az USDA (2020b) szerint a marhahús globális termelése előreláthatóan 1,6 százalékkal 61,5 millió tonnára nő 2021-ben. Az USA kibocsátása 12,5 millió tonna lehet (+1 százalék). A termelés növekedhet Brazíliában (+4 százalék), Kínában (+2 százalék), Indiában (+8 százalék) és Mexikóban (+1,9 százalék), míg Argentínában (-2,5 százalék) és Ausztráliában (-1,7 százalék) csökkenhet.

Az USDA (2020b) 10,8 millió tonnára teszi a világ marhúsexportját 2021-re, ami 3 százalékkal több az előző évinél. Brazília marhahúskivitele elérheti a 2,67 millió tonnát (+5 százalék), míg Ausztrália kiszállítása 5 százalékkal 1,36 millió tonnára csökkenhet. Az USA kivitele 1,4 millió tonna (+6 százalék), Indiáé 1,2 millió tonna (+14 százalék) lehet. A globális marhahúsimport elérheti a 9,26 millió tonnát 2021-ben (+1 százalék). Kína várhatóan 2,85 millió tonna (+3,6 százalék) és az USA 1,4 millió tonna (-9 százalék) marhahúst importál 2021-ben.

Az EC (2020c) szerint az unió marhahústermelése 6,77 millió tonna lehet 2021-ben, 1,5 százalékkal kevesebb a 2020. évihez képest. A marhahúsimport 359 ezer tonna (+3 százalék) körül várható, a belső fogyasztás 1 százalékkal csökkenhet ugyanakkor. A marhahúsexport 582 ezerről 555 ezer tonnára csökkenhet.

Magyarországi piaci tendenciák

Kínálat

Magyarországon 2011 óta folyamatosan gyarapodik a szarvasmarha-állomány. A KSH adatai szerint 2020. december 1-jén 932,9 ezer szarvasmarhát számláltak az országban, az állomány egy év alatt 3 százalékkal bővült.

.....
Gyarapodó
szarvasmarha-állomány
Magyarországon
.....

A KSH adatai szerint az élőmarha-import mennyisége 14 százalékkal emelkedett, míg a marhahús-import volumene 6 százalékkal csökkent 2020-ban a 2019. évihez képest. Az élő szarvasmarha 65 százaléka Németországból, Hollandiából, Romániából és Lettországból származott, míg a marhahús 45 százalékát Ausztriából, 26 százalékát Hollandiából és 18 százalékát Lengyelországból importálták.

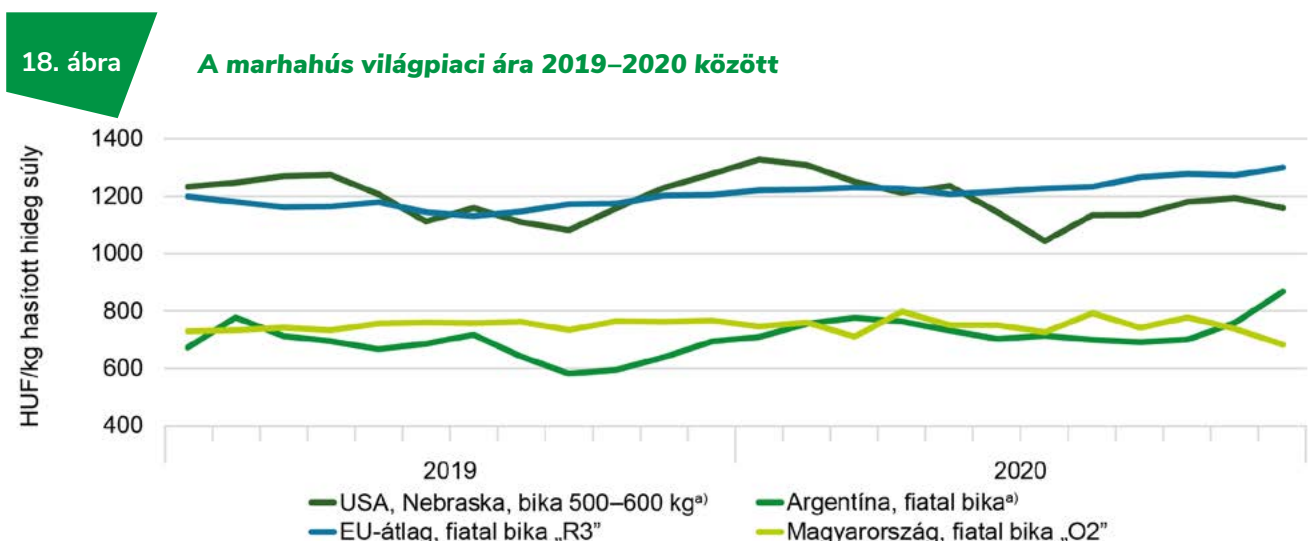
Bel- és külpiazi értékesítés

Az AKI vágási statisztikája szerint 2020-ban a szarvasmarha vágása élősúlyban 5,1 százalékkal csökkent az előző évihez képest. Az összes vágás 63 százalékát adó tehének vágása 4,3 százalékkal, a bikáké 12,7 százalékkal csökkent, míg az üszöké 3,7 százalékkal emelkedett.

A Magyarországon nevelt szarvasmarhák jelentős része 2020-ban is élve került a nemzetközi piacra. Az élőmarha-export volumene 10 százalékkal nőtt, a legtöbb szarvasmarhát Ausztriába szállították, ahová 12 százalékkal csökkent a kivitel. A második legnagyobb piac Törökország volt, ahol 18 százalékkal esett a Magyarországról vásárolt szarvasmarhák mennyisége. A marhahúsexport mennyisége 3 százalékkal mérséklődött a vizsgált időszakban, amelynek 53 százaléka Hollandiába és Ausztriába került.

A piaci árak tendenciája

A termelés és a kereskedelem szempontjából meghatározó országok közül az USA-ban a bika ára dollárban kifejezve 6 százalékkal mérséklődött 2020-ban az egy évvel korábbihoz képest, forintban kifejezve nem változott jelentősen (18. ábra). Argentínában a

^{a)} Átszámítási tényező élősúlyról hasított súlyra 0,63.

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság, az USDA és a MINAGRI adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon

nagyobb marhahúskínálat és az élénk nemzetközi kereslet argentin pezóban kifejezve a bika árának 54,5 százalékos emelkedését eredményezte 2020-ban. Brazíliában az erős külpiazi kereslet hatására a szarvasmarha ára 39 százalékkal emelkedett 2020-ban az egy évvel korábbihoz képest.

A koronavírus-járvány első hullámában a Horeca-szektor kereslete jelentősen lecsökkent az értékes marhahúsrészek és a hamburgerhúsok iránt. E húsféleségek egy részét a kiskereskedelem próbálták értékesíteni, ami nyomást gyakorolt a fogyasztói és a termelői árakra. Az európai exportőrök Kína, Japán és Dél-Korea piacain igyekeztek többet értékesíteni a minőségi marhahúsból. A belpiaci felesleg levezetésére az Európai Bizottság április végén lehetővé tette a marhahús 90–150 nap közötti magántárolásának támogatását.

Az EU-ban a fiatal bika „R3” kereskedelmi osztály vágóhídi belépési ára 3,54 euró/kg hasított hideg súly volt 2020-ban, 1,7 százalékkal mérséklődött az előző évi átlagárhoz képest. A tehén „O3” ára (19. ábra) 4,6 százalékkal 2,71 euró/kg-ra, az üsző „R3” ára pedig 2,1 százalékkal 3,65 euró/kg-ra csökkent egy év alatt.

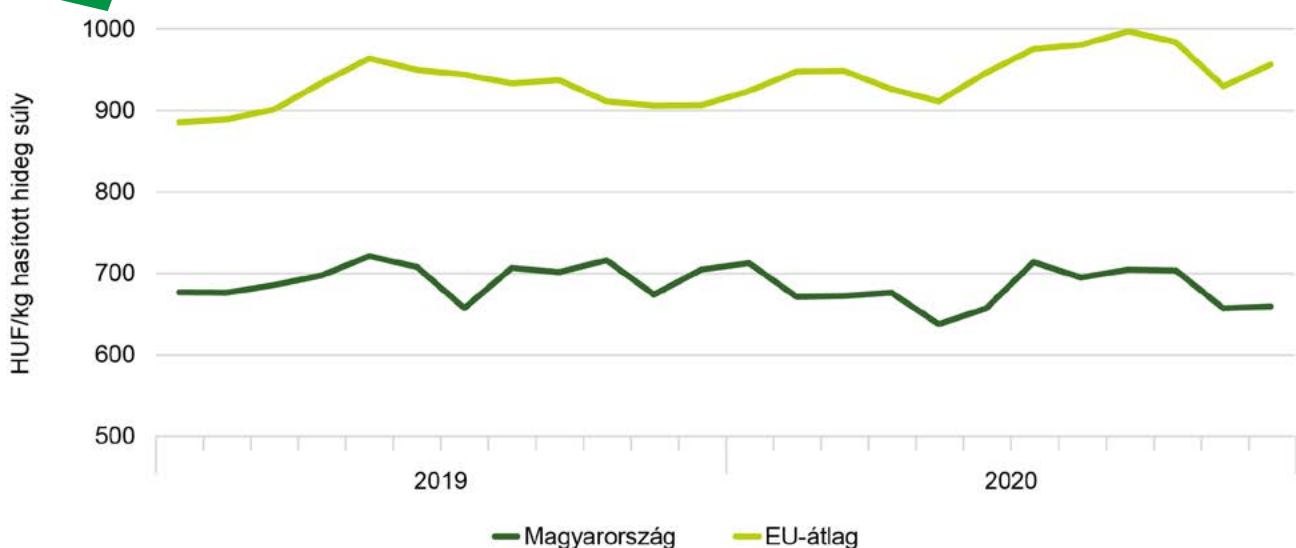
Magyarországon a vágómarha termelői ára csaknem 1 százalékkal mérséklődött 2020-ban az előző évi átlagárhoz képest (7. melléklet). A csontos marhahús frissen, félben termék feldolgozói értékesítési ára 22 százalékkal esett, a csontos marhahús frissen, negyedben termékek ára 4–5 százalékkal csökkent (4. melléklet). A KSH adatai szerint a marharostélyos fogyasztói ára 10 százalékkal emelkedett 2020-ban a 2019. évihez viszonyítva.

Az OECD–FAO (2020) szerint Brazíliában a szarvasmarhaárak 1 százalékos mérséklődése várható 2021-ben, míg az USA-ban az árak stagnálására lehet számítani. Az EC (2020c) szerint az Európai Unióban a marhahús ára nem változik számottevően.

–1%

Minimális mértékben csökkent a vágómarha termelői ára Magyarországon

19. ábra A vágótehén „O3” vágóhídi belépési ára 2019–2020 között

Forrás: az AKI PÁIR, valamint az Európai Bizottság adatai alapján készült az AKI Piaci Árinformációs Osztályon